

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

16.07.2021

м. Дніпро

№ 54/23-рк/к

Криворізький міський відділ
Управління поліції охорони
в Дніпропетровській області

вул. Свято-Миколаївська, 60
м. Кривий Ріг 50000

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами розгляду заяви державного промислового підприємства «Кривбаспромводопостачання» про порушення Криворізьким міським відділом Управління поліції охорони в Дніпропетровській області законодавства про захист економічної конкуренції надає Криворізькому міському відділу Управління поліції охорони в Дніпропетровській області рекомендації в порядку, передбаченому статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення порушень і умов, що їм сприяють з огляду на наступне.

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) До Антимонопольного комітету України надійшла заява державного промислового підприємства «Кривбаспромводопостачання» від 06.08.2020 № 09-04-1012 (далі – ДПП «Кривбаспромводопостачання», Заявник) про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції на ринку послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони в діях Криворізького міського відділу Управління поліції охорони в Дніпропетровській області в частині необгрунтованого, на думку Заявника, підвищення вартості послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони по договору (інформація з обмеженим доступом) (далі - Заява).

1.1. Заявник

- (2) ДПП «Кривбаспромводопостачання» (ідентифікаційний код юридичної особи 00191017, місцезнаходження – 50069, Дніпропетровська обл., місто Кривий Ріг, проспект Миру, будинок 15А) згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є юридичною особою із організаційно-правовою формою – державне підприємство; дата запису 14.07.1993, номер запису: 12271200000001240; основний вид діяльності - забір, очищення та постачання води (КВЕД 36.00).

1.2. Відповідач

- (3) Криворізький міський відділ Управління поліції охорони в Дніпропетровській області (ідентифікаційний код юридичної особи 40109126, далі - Криворізький МВ, місцезнаходження – 50000, Дніпропетровська обл., місто Кривий Ріг, вулиця Свято-Миколаївська, будинок 60) утворено як юридичну особу публічного права як територіальний орган Національної поліції постановою Кабінету Міністрів України від 13.10.2015 № 834 «Питання функціонування органів поліції охорони як територіальних органів Національної поліції та ліквідації деяких територіальних органів міністерства внутрішніх справ».
- (4) Відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є юридичною особою із організаційно-правовою формою – орган державної влади; дата запису 07.11.2015, номер запису: 12271020000016660; основний вид діяльності - діяльність у сфері охорони громадського порядку та безпеки (КВЕД 84.24).
- (5) Таким чином, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ДПП «Кривбаспромводопостачання» та Криворізький МВ є суб'єктами господарювання.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (6) До Антимонопольного комітету України надійшла заява ДПП «Кривбаспромводопостачання» від 06.08.2020 № 09-04-1012 про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції на ринку послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони в діях Криворізького МВ в частині необґрунтованого, на думку Заявника, підвищення вартості послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони по договору (інформація з обмеженим доступом).
- (7) Дорученням Голови Антимонопольного комітету України від 11.08.2020 № 8-01/10328 Заяву передано для розгляду Південно-східному міжобласному територіальному відділенню Антимонопольного комітету України (далі – територіальне відділення).
- (8) У ході розгляду Заяви територіальним відділенням направлені вимоги Криворізькому МВ листами від 28.09.2020 № 54-02/3143, від 13.11.2020 № 54-02/3777; Департаменту поліції охорони Національної поліції України від 08.04.2021 № 54-02/1302.
- (9) Отримано відповіді від Криворізького МВ листами від 22.10.2020 № 1737/47/01-2020, від 18.12.2020 № 2093/47/01-2020; від Департаменту поліції охорони Національної поліції України від 28.04.2021 № 1652/43/3/01-2021.

3. СТАНОВИЩЕ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ

Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (10) У відповідності до пункту 3.1. Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку у редакції, затвердженій розпорядженням Антимонопольного комітету України №49-р від 05.03.2002, зареєстрованої в Міністерстві

юстиції України 01.04.2002 за №317/6605 (далі – Методика 49), об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання;

конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

Суб'єкт господарювання

- (11) Суб'єктом господарювання, який є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є Криворізький МВ.
- (12) Криворізький міський відділ Управління поліції охорони в Дніпропетровській області утворено як юридичну особу публічного права та як територіальний орган Національної поліції постановою Кабінету Міністрів України від 13.10.2015 № 834 «Питання функціонування органів поліції охорони як територіальних органів Національної поліції та ліквідації деяких територіальних органів міністерства внутрішніх справ».
- (13) Постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 «Про затвердження Положення про Національну поліцію» затверджено Положення про Національну поліцію.
- (14) Наказом Національної поліції України від 06.11.2015 № 47 (у редакції наказу Національної поліції від 21.10.2019 № 1039) затверджено Положення про Криворізький міський відділ Управління поліції охорони в Дніпропетровській області (нова редакція) (далі – Положення).
- (15) Відповідно до пункту 1 розділу I Положення, Криворізький МВ є територіальним органом Національної поліції, який оперативно підпорядковується Департаменту поліції охорони.
- (16) Згідно з пунктом 1 розділу II Положення, одним з основних завдань Відділу є забезпечення в межах своїх повноважень реалізації державної політики у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, надання послуг з охорони об'єктів права державної та інших форм власності.
- (17) Відповідно до пункту 12 розділу I Положення, Криворізький МВ утримується за рахунок коштів від надання послуг з охорони, які здійснюються на договірних засадах, інших джерел, не заборонених законодавством України.
- (18) Відповідно до пункту 14 розділу I Положення, Криворізький МВ має право вчиняти правочини (укладати угоди), у тому числі укладати договори (контракти), набувати майнові та немайнові права і обов'язки в межах своєї компетенції, бути учасником у цивільному, господарському та адміністративному судочинстві.
Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання
- (19) Конкретним товаром, який продається, а в даному випадку надається Криворізьким МВ є *послуга зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням наряду поліції охорони, для об'єктів ДПП «Кривбаспромводопостачання».*

Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (20) У відповідності до пункту 4.1. Методики 49 перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів

(товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

- (21) У відповідності до пункту 4.2. Методики 49 визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (22) Послуга зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони, надається на підставі укладених договорів.
- (23) Проаналізовано надану Криворізьким МВ листом від 22.10.2020 № 1737/47/01-2020 копію договору про спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони (інформація з обмеженим доступом) (з додатками), укладеного між ДПП «Кривбаспромводопостачання» та Криворізьким МВ (далі – Договір).
- (24) Предметом Договору є:
- 1) здійснення Криворізьким МВ спостереження за станом та технічне обслуговування сигналізації, що встановлена на об'єктах Замовника (ДПП «Кривбаспромводопостачання»), перелік та адреси яких зазначені у Дислокації (додаток 1 до Договору), що є невід'ємною частиною цього Договору (згідно з Дислокацією спостереженню підлягає плотина Карачунівського водопровідного комплексу, що розташована за адресою м. Кривий Ріг, вул. Павленка, 40в);
 - 2) у разі надходження на ПЦС (пункт централізованого спостереження) сигналу про спрацювання сигналізації забезпечення реагування НР (наряду реагування) для встановлення причин його надходження.
- (25) Послуга зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони, за споживчими характеристиками є предметом Договору, є предметом господарського обороту, тому є товаром, щодо якого визначається монополіє (домінуюче) становище Криворізького МВ (далі – Послуга).
- Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)*
- (26) Згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 937 «Питання забезпечення охорони об'єктів державної та інших форм власності» (далі – Постанова №937) та від 21.11.2018 № 975 «Про затвердження категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах» (далі – Постанова № 975) ДПП «Кривбаспромводопостачання» (зокрема плотина Карачунівського водопровідного комплексу) включено до Переліку об'єктів державної та інших форм власності, охорона нерухомого майна яких здійснюється виключно органами поліції охорони на договірних засадах (далі – Перелік) та відноситься до категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах, тому необхідною умовою отримання охоронних послуг є укладання договорів *виключно* з органами поліції охорони, зокрема, з Криворізьким МВ. Отже, основним постачальником (надавачем) Послуги для ДПП «Кривбаспромводопостачання» є Криворізький МВ.

Визначення товарних меж ринку

- (27) У відповідності до пунктів 5.1 - 5.3 Методики 49, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

- (28) Ураховуючи, що Постановою № 937 ДПП «Кривбаспромводопостачання» включено до Переліку, а необхідною умовою отримання охоронних послуг є укладання договорів виключно з органами поліції охорони, зокрема, з Криворізьким МВ, споживачі Послуги, зокрема, ДПП «Кривбаспромводопостачання», не може легко перейти від споживання однієї послуги до споживання іншої та обрати іншого надавача послуги.
- (29) Таким чином, товарними межами ринку є надання послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням наряди поліції охорони, що надаються Криворізьким МВ.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (30) Відповідно до пункту 6.1. Методики 49 територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (31) Отримання охоронних послуг ДПП «Кривбаспромводопостачання» (згідно з Постановою №937) можливе лише у суб'єкта господарювання, який є органом поліції охорони на певній території, а саме де безпосередньо розташовані об'єкти ДПП «Кривбаспромводопостачання», зокрема плотина Карачунівського водопровідного комплексу.
- (32) Відповідно до інформації, наданої Криворізьким МВ листом від 22.10.2020 №1737/47/01-2020, територіальними межами надання охоронних послуг є, зокрема, м. Кривий Ріг, тобто місце розташування ДПП «Кривбаспромводопостачання», зокрема плотины Карачунівського водопровідного комплексу, що розташована за адресою м. Кривий Ріг, вул. Павленка, 40в.
- (33) Характерною особливістю взаємодії попиту і пропозиції надання охоронних послуг, зокрема, послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням наряди поліції охорони, є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання зазначеного товару є стале місцезнаходження саме об'єктів споживача, які підлягають охороні.
- (34) Отже, територіальними (географічними) межами ринку *послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням наряди поліції охорони*, на якому Криворізький МВ здійснює господарську діяльність, є територія м. Кривий Ріг, тобто місце розташування ДПП «Кривбаспромводопостачання», зокрема плотины Карачунівського водопровідного комплексу.

Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (35) У відповідності до пункту 7.1. Методики 49, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (36) Часовими межами ринку послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням наряди поліції охорони, визначено 2020 рік.

Визначення потенційних конкурентів

- (37) Відповідно до пункту 9.1. Методики 49 потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти

господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

- (38) ДПП «Кривбаспромводопостачання» (зокрема для плотини Карачунівського водопровідного комплексу) згідно з Постановою № 937 може отримувати послугу зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони, виключно від органів поліції охорони.
- (39) Зважаючи на те, що в м. Кривий Ріг, де розташоване ДПП «Кривбаспромводопостачання» та плотина Карачунівського водопровідного комплексу, єдиним органом поліції охорони є Криворізький МВ, конкуренція на цьому ринку відсутня.

Установлення монопольного (домінуючого) становища Криворізького МВ

- (40) Абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (41) Отже, у розумінні положень абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Криворізький МВ за результатами господарської діяльності у 2020 році займав монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони, в межах м. Кривий Ріг, де розташовані об'єкти ДПП «Кривбаспромводопостачання», зокрема плотина Карачунівського водопровідного комплексу.

4. ОБСТАВИНИ ВСТАНОВЛЕНІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

4.1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (42) Правові засади функціонування ринків у сфері охоронних послуг визначаються, зокрема:
- Законом України «Про Національну поліцію»;
 - Законом України «Про охоронну діяльність»;
 - постановою Кабінету Міністрів України від 13.10.2015 № 834 «Питання функціонування органів поліції охорони як територіальних органів Національної поліції та ліквідації деяких територіальних органів міністерства внутрішніх справ»;
 - постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 «Про затвердження Положення про Національну поліцію»;
 - постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 937 «Питання забезпечення охорони об'єктів державної та інших форм власності»;
 - постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 975 «Про затвердження категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах»;
 - наказом Міністерства внутрішніх справ та Міністерства економіки України від 02.03.2001 №171/51 «Про затвердження Методики визначення розмірів цін на послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони при Міністерстві внутрішніх справ України»
- та іншими нормативно-правовими актами.
- (43) Згідно з частиною першою статті 1 Закону України «Про Національну поліцію» Національна

поліція України (поліція) - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а завданнями поліції згідно з частиною першою статті 2 Закону України «Про Національну поліцію» є надання поліцейських послуг у сферах:

- забезпечення публічної безпеки і порядку;
 - охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;
 - протидії злочинності;
 - надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.
- (44) Відповідно до частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» поліція відповідно до покладених на неї завдань здійснює охорону об'єктів права державної власності у випадках та порядку, визначених законом та іншими нормативно-правовими актами, а також бере участь у здійсненні державної охорони (пункт 19) та здійснює на договірних засадах охорону фізичних осіб та об'єктів права приватної і комунальної власності (пункт 20).
- (45) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про охоронну діяльність»:
- *охоронна діяльність* - надання послуг з охорони власності та громадян;
 - *охорона майна* - діяльність з організації та практичного здійснення заходів охорони, спрямованих на забезпечення недоторканності, цілісності визначених власником і належних йому будівель, споруд, територій, акваторій, транспортних засобів, валютних цінностей, цінних паперів та іншого рухомого і нерухомого майна, з метою запобігання та/або недопущення чи припинення протиправних дій щодо нього, для збереження його фізичного стану, припинення несанкціонованого власником доступу до нього та забезпечення здійснення власником цього майна всіх належних йому повноважень стосовно нього;
 - *технічні засоби охорони* - технічні засоби, що використовуються під час здійснення охоронної діяльності: системи, прилади та обладнання для виявлення, оповіщення і попередження про наявність небезпеки для життя людей та/або майна;
 - *пункт централізованого спостереження* - центр з працюючим персоналом, який спостерігає за станом систем передавання тривожних сповіщень.
- (46) Згідно з пунктом 1 постанови Кабінету Міністрів України від 13.10.2015 № 834 «Питання функціонування органів поліції охорони як територіальних органів Національної поліції та ліквідації деяких територіальних органів міністерства внутрішніх справ» утворені як юридичні особи публічного права органи поліції охорони як територіальні органи Національної поліції за переліком згідно з додатком 1, до якого включено Криворізький міський відділ Управління поліції охорони в Дніпропетровській області.
- (47) Постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 «Про затвердження Положення про Національну поліцію» затверджено Положення про Національну поліцію.
- (48) Наказом Національної поліції України від 06.11.2015 № 47 (у редакції наказу Національної поліції від 21.10.2019 № 1039) затверджено Положення про Криворізький міський відділ Управління поліції охорони в Дніпропетровській області.
- (49) Відповідно до пункту 1 розділу I Положення про Криворізький міський відділ Управління поліції охорони в Дніпропетровській області, Криворізький МВ є територіальним органом Національної поліції, який оперативно підпорядковується Департаменту поліції охорони.
- (50) Відповідно до пункту 12 розділу I Положення, Криворізький МВ утримується за рахунок коштів від надання послуг з охорони, які здійснюються на договірних засадах, інших джерел, не заборонених законодавством України.

- (51) В пункті 13 розділу I Положення зазначено, що кошти витрачаються Криворізьким МВ за напрямами та в межах, визначених законодавством України.
- (52) Відповідно до пункту 14 розділу I Положення Криворізький МВ має право вчиняти правочини (укладати угоди), у тому числі укладати договори (контракти), набувати майнові та немайнові права і обов'язки в межах своєї компетенції, бути учасником у цивільному, господарському та адміністративному судочинстві.
- (53) Розділом II Положення визначені основні завдання та види діяльності Відділу, зокрема забезпечення в межах своїх повноважень реалізації державної політики у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, надання послуг з охорони об'єктів права державної та інших форм власності (пункт 1) та здійснення технічних заходів охоронного призначення, проєктування, монтаж, ремонт, спостереження, експлуатаційне обслуговування технічних систем і засобів теле-, відеоспостереження, охоронно-пожежної, пожежної та тривожної сигналізації, технічний захист інформації, реагування на спрацювання технічних засобів охоронного призначення, GPS-моніторинг рухомих об'єктів на підставі укладених договорів (пункт 2).
- (54) Постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 937 «Питання забезпечення охорони об'єктів державної та інших форм власності» затверджено Перелік об'єктів державної та інших форм власності, охорона нерухомого майна яких здійснюється виключно органами поліції охорони на договірних засадах, до якого включено ДПП «Кривбаспромводопостачання», до об'єктів якого входить плотина Карачунівського водопровідного комплексу.
- (55) Постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 975 «Про затвердження категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах» (далі - Постанова 975) затверджено категорії об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах.
- (56) Згідно з п. 1 Постанови 975, до категорії об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони, віднесено *об'єкти, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, до яких відноситься плотина Карачунівського водопровідного комплексу ДПП «Кривбаспромводопостачання».*

Щодо формування вартості Послуг

- (57) Наказом Міністерства внутрішніх справ та Міністерства економіки України від 02.03.2001 №171/51 «Про затвердження Методики визначення розмірів цін на послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони при Міністерстві внутрішніх справ України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.04.2001 за №346/5537, затверджено *Методику визначення розмірів цін на послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони при Міністерстві внутрішніх справ України* (далі – Методика визначення розмірів цін № 171/51).
- (58) Згідно з розділом 1 Методики визначення розмірів цін № 717/51, підставою для надання конкретного виду платних послуг з охорони об'єктів, майна та із забезпечення особистої безпеки фізичних осіб, що надаються підрозділами Державної служби охорони при МВС України, є договір з юридичною або фізичною особою, у якому визначаються порядок надання послуги, зобов'язання сторін, розмір та терміни оплати за надану послугу.
- (59) Виходячи з положень Методики визначення розмірів цін № 171/51, розмір ціни за визначений вид послуг охорони підрозділів ДСО формується, виходячи з принципів самоокупності та

відповідно до законодавства України з ціноутворення (пункт 2.1 розділу 2), а базою для визначення ціни послуги охорони є розрахунок валових витрат платника податку, безпосередньо пов'язаних із виконанням послуг охорони за договорами охорони (пункт 2.2 розділу 2).

- (60) У Прикінцевих положеннях Методики визначення розмірів цін № 171/51 зазначено, що доходи, одержані від надання платних послуг з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами ДСО, спрямовуються на відшкодування витрат, пов'язаних із наданням цих послуг, сплату податків, внесків, відрахувань, зборів та інших обов'язкових платежів згідно з чинним законодавством.

4.2. ФАКТИЧНІ ОБСТАВИНИ

- (61) (інформація з обмеженим доступом) між ДПП «Кривбаспромводопостачання» та Криворізьким МВ укладено договір про спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням наряду поліції охорони (інформація з обмеженим доступом). За цим Договором Криворізький МВ – Виконавець, ДПП «Кривбаспромводопостачання» – Замовник.
- (62) Предметом Договору є послуга зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням наряду поліції охорони, яка включає в себе:
- 1) здійснення Криворізьким МВ спостереження за станом та технічне обслуговування сигналізації, що встановлена на об'єктах Замовника;
 - 2) у разі надходження на ПЦС (пункт централізованого спостереження) сигналу про спрацювання сигналізації забезпечення реагування НР (наряд реагування) для встановлення причин його надходження.
- (63) Пунктом 2.1. розділу Договору «2. Ціна послуг та умови розрахунків» визначено, що ціна послуг визначається Сторонами в Розрахунку (додаток 2 до Договору) та узгоджується Протоколом узгодження ціни (додаток 3/1 до Договору), та довідці-розшифровці (додаток 3 до Договору).
- (64) У пункті 2.2. розділу Договору «2. Ціна послуг та умови розрахунків» зазначено, що у разі зміни норм витрат Виконавця на виконання заходів охорони по Договору, у тому числі при проведенні державної індексації доходів населення, інших заходів, що викликають зміну суми витрат на утримання Виконавця, договірна ціна та вартість охоронних послуг по Договору змінюється Сторонами на основі наданого Виконавцем письмового повідомлення Замовнику без переоформлення договору, шляхом підписання Сторонами нових додатків №№ 1, 2, 3, 3/1, 4 до Договору.
- (65) Протоколом узгодження договірної ціни за здійснення заходів охорони (Додаток №3/1 до Договору) досягнуто домовленість про договірну ціну за здійснення заходів охорони по Договору, яка становить, зокрема, за ПЦС об'єкти (інформація з обмеженим доступом) грн. за (інформація з обмеженим доступом) (в тому числі ПДВ 20%) та встановлюється з 01.07.2018.
- (66) Листом від 13.05.2020 №756/47/01-2020 Криворізький МВ направив до ДПП «Кривбаспромводопостачання» протокол узгодження договірної ціни за здійснення заходів охорони (Додаток №3/1 до Договору), відмітка про отримання ДПП «Кривбаспромводопостачання» – (інформація з обмеженим доступом), в якому зазначена нова ціна за ПЦС об'єкти - (інформація з обмеженим доступом) грн. за (інформація з обмеженим доступом) (в тому числі ПДВ 20%) та яка має встановлюватися з **01.06.2020**.

- (67) ДПП «Кривбаспромводопостачання» листом від 27.05.2020 № 09-05-685 до Криворізького МВ висловило незгоду з підвищенням договірної ціни на послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони.
- (68) На теперішній час охорона об'єктів ДПП «Кривбаспромводопостачання», а саме плотини Карачунівського водопровідного комплексу не здійснюється органами поліції охорони, і, відповідно, ДПП «Кривбаспромводопостачання» не сплачують кошти за послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони.
- (69) З матеріалів, наданих Криворізьким МВ, слідує, що розрахунок ціни (інформація з обмеженим доступом) послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони (спостереження за технічними засобами сигналізації на об'єктах з реагуванням групи затримання поліції охорони), проводився виходячи з принципу самоокупності та з урахуванням Планового кошторису витрат на послуги охорони на 2020 рік, затвердженого Департаментом поліції охорони, який включає в себе наступні основні статті витрат:
- прямі, які безпосередньо пов'язані з виконанням послуг охорони (заробітна плата, витрати на заробітну плату, матеріальні витрати та інші прямі витрати) - (інформація з обмеженим доступом) в загальній сумі витрат;
 - частка витрат на утримання груп затримання - (інформація з обмеженим доступом)
 - непрямі (загальновиробничі), які пов'язані з організацією та управлінням охоронною діяльністю (інформація з обмеженим доступом);
 - прибуток (інформація з обмеженим доступом);
 - ПДВ – (інформація з обмеженим доступом).
- Загальна сума витрат (з ПДВ) становить – (інформація з обмеженим доступом) грн.
Загальна кількість годин охорони на рік – (інформація з обмеженим доступом) год.
- Ціна** (інформація з обмеженим доступом) **Послуги становить** (інформація з обмеженим доступом) (інформація з обмеженим доступом)
- Потім Криворізьким МВ до ціни Послуги (інформація з обмеженим доступом) застосовано коефіцієнт 1,5, у результаті чого кінцева ціна Послуги склала (інформація з обмеженим доступом).
- (70) У своєму листі від 19.01.2021 № 129/47/01-2021 Криворізький МВ повідомив, що в розрахунку ціни (інформація з обмеженим доступом) послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони розміром (інформація з обмеженим доступом) був застосований коефіцієнт 1,5 у зв'язку з використанням систем тривожної сигналізації на об'єктах з підвищеними криміногенними обставинами і ризиком на підставі «Порядку формування тарифів по використанню систем тривожної сигналізації (СТС) та реагування ГЗ ПЦО на відповідні сигнали», рекомендованого Департаментом служби охорони (далі – Порядок).
- (71) У пункті 2.2 розділу 2 Порядку визначено, що у разі використання СТС на об'єктах з підвищеними криміногенними обставинами та ризиком (установи банків, пункти обміну валют, ювелірні магазини, магазини по торгівлі зброєю і т. і.) доцільно застосовувати коефіцієнт ризику в межах 1,5 до рівня базового тарифу зі складенням відповідного протоколу узгодження ціни.
- (72) Тобто, як вбачається з Порядку, коефіцієнт 1,5 застосовується у разі використання СТС на об'єктах з підвищеними криміногенними обставинами та ризиком (установи банків, пункти обміну валют, ювелірні магазини, магазини по торгівлі зброєю і т. і.) та з підписанням протоколу узгодження ціни з замовником.

- (73) Водночас, чинним законодавством України плотину Карачунівського водопровідного комплексу *не віднесено* до об'єктів з підвищеними криміногенними обставинами та ризиком, тому застосування коефіцієнту 1,5 при розрахунку ціни послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони, не відповідає вимогам чинного законодавства.
- (74) При цьому Криворізький МВ у листі від 22.10.2020 № 1737/47/01-2020 повідомив, що розпорядчого документа, яким затверджено вартість охоронних послуг *немає* (додаток №7) та що формування вартості послуг охорони визначається Відділом на підставі наказу Міністерства внутрішніх справ та Міністерства економіки України № 171/51 від 02.03.2001 «Про затвердження Методики визначення розмірів цін на послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони при Міністерстві внутрішніх справ України» (додаток № 8).
- (75) Однак положеннями Методики визначення розмірів цін № 171/51 не передбачено застосування коефіцієнту 1,5.
- (76) Таким чином, матеріалами та поясненнями, наданими Криворізьким МВ (листи від 18.12.2020 № 2093/47/01-2020 і від 22.10.2020 № 1737/47/01-2020) та Департаментом поліції охорони Національної поліції України (лист від 28.04.2021 № 1652/43/3/01-2021), *не обґрунтовано застосування коефіцієнту 1,5 та подальше використання сум (доходів)*, одержаних від застосування коефіцієнту 1,5. Вказане суперечить приписам Методики визначення розмірів цін № 171/51.
- (77) За таких умов дії Криворізького МВ щодо завищення вартості послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони, в результаті застосування до ціни коефіцієнту 1,5, що не передбачено Методикою визначення розмірів цін № 171/51, можуть призводити до ущемлення інтересів споживачів, а саме ДПП «Кривбаспромводопостачання».
- (78) Згідно зі статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку визнаються дії суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, зокрема щодо встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (79) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (80) Як вже зазначалося вище, Постановою № 937 ДПП «Кривбаспромводопостачання» включено до Переліку об'єктів державної та інших форм власності, охорона нерухомого майна яких здійснюється виключно органами поліції охорони на договірних засадах. Єдиним суб'єктом господарювання, який може надавати охоронні послуги ДПП «Кривбаспромводопостачання», згідно з Постановою № 937, є Криворізький МВ.
- (81) Отже, Криворізький МВ може одноосібно визначати умови обороту товару на ринку, зокрема встановлювати та утримувати ціни, які б неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, внаслідок відсутності у споживачів можливості перейти до споживання послуг інших суб'єктів господарювання.
- (82) Існуючий порядок ціноутворення у Криворізькому МВ, який включає застосування коефіцієнту 1,5, може мати негативний вплив на рівень цін на ці послуги, внаслідок чого ця ціна може бути штучно завищена, а відтак і економічно необґрунтована.
- (83) Криворізький МВ застосував коефіцієнт, не передбачений чинними нормативно-правовими актами без належного доведення обґрунтованості його застосування.
- (84) За умов існування значної конкуренції на ринку послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції

охорони, такі дії Криворізького МВ, які можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, були б неможливими, оскільки споживачі, внаслідок можливості вибору постачальника зазначеної послуги, обрали б іншого постачальника з більш сприятливими умовами споживання послуги.

- (85) У частині першій статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» йдеться про умови функціонування ринку, визнані такими, *«що були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку»*.
- (86) Мета цього положення Закону – врегулювати ті ситуації, в яких через відсутність альтернативних джерел постачання товарів чи послуг, що задовольняли б попит за нормальними цінами та умовами торгівлі, або альтернативних покупців, які могли б придбати достатню кількість таких товарів, а домінуюча компанія стає для покупців або продавців єдиним торгівельним партнером, стосунків з яким неможливо уникнути.
- (87) За таких умов інші суб'єкти господарювання, споживачі потребують спеціального правового захисту від несправедливого ставлення до них, оскільки сам ринковий механізм з адекватним рівнем конкуренції не функціонує і не може захистити їх належним чином.

5. ВИСНОВКИ ВІДДІЛЕННЯ

- (88) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополюючим (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнаються дії суб'єкта господарювання, який займає монополююче (домінуюче) становище на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (89) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (90) Ураховуючи вищенаведене, дії Криворізького МВ, які полягають у встановленні завищеної вартості послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони, в результаті застосування до ціни коефіцієнту 1,5, що не передбачено Методикою визначення розмірів цін № 171/51, в територіальних межах м. Кривий Ріг, тобто в місці розташування ДПП «Кривбаспромводопостачання», зокрема плотини Карачунівського водопровідного комплексу, що розташована за адресою м. Кривий Ріг, вул. Павленка, 40в, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку, а саме встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (91) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють.

Ураховуючи наведене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету

України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає такі обов'язкові до розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Криворізькому міському відділу Управління поліції охорони в Дніпропетровській області

Припинити дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, а саме встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, а також усунути причини виникнення цього порушення і умови, що йому сприяють, шляхом встановлення економічно обґрунтованої вартості послуги зі спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах з реагуванням нарядів поліції охорони по договору від 27.06.2018 №Кр118/1/Кр024276.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Південно-східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **десятиденний строк** з дня їх отримання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова
адміністративної колегії

Дмитро МЕЛЬНИК

Члени адміністративної колегії:

Лариса ГРЕЧАНА

Вікторія ОНЩЕНКО

Наталія ІГНАТЕНКО

Денис ТИМАРСЬВ

Секретар адміністративної колегії:

Ірина БУХАНЕЦЬ